

Rekomendacja odmian rzepaku ozimego

Rekomendacja odmian rzepaku

Wprawdzie mijający sezon nie należał do najlepszych dla rzepaku, jednak pokazał niesłabnącą popularność uprawy tej rośliny. Zwiększa się znaczenie rzepaku jako surowca przerabianego na cele spożywcze, paszowe, jak i paliwowe, a trend dynamicznego wzrostu zapotrzebowania na nasiona rzepaku powinien się utrzymać. Przemawia za tym m.in. unijna polityka w zakresie energii odnawialnych, która nakłada na państwa członkowskie obowiązek promocji biopaliw.

Niestety w Polsce można zauważyć występujące na rynku rzepaku problemy limitujące krajową produkcję rzepaku:

- 🔥 stagnacja plonów rzepaku pomimo postępu technologicznego nowo rejestrowanych odmian (ubiegłoroczny wynik 27,0 dt/ha nie odbiega znacznie od średniej z ostatnich 10 lat 26 dt/ha),
- 🔥 zbyt duża ilość odmian rzepaku na rynku polskim (w 2010 r. aż 170, podczas gdy do Krajowego Katalogu wpisanych było 77),
- 🔥 niewykorzystywanie potencjału hodowlanego (plony osiągane w produkcji są od 10 lat średnio o 40% niższe od wyników COBORU).

Dane te oznaczają również, że w Polsce uprawia się coraz więcej odmian o niezbadanej adaptacji do warunków Polski oraz

o nieznannej jakości dla przemysłu olejarzkiego. Stwarza to zagrożenie nieświadomego wprowadzenia GMO czy ostatnio proponowanych na rynku odmian o wysokiej zawartości kwasu erukowego, co niesie za sobą duże ryzyko pogorszenia surowca na cele spożywcze.

Dlatego też po sukcesie porozumienia zawartego z firmami hodowlano-nasiennymi w 2008 r. w sprawie utrzymania poziomu glukozyzolanów w wysokości 15 µM/g nasion oraz ujednoczenia systemu pakowania nasion w jednostki siewne, PSPO postanowiło ponownie zaangażować się w problematykę rynku nasiennego.

Celem obecnych działań jest zapewnienie rolnikom dostępu do najnowszej wiedzy z zakresu nasiennictwa oraz promocja odmian, które zostały przebadane w warunkach krajowych oraz charakteryzują się najwyższym potencjałem plonowania – mówi Roman Rybacki, prezes zarządu PSPO.

Dostrzegając możliwość wzrostu krajowej produkcji rzepaku poprzez wykorzystanie potencjału drzemącego w najlepszych odmianach PSPO we współpracy z COBORU zobowiązało się, że będzie rekomendować zwiększenie udziału w zasiewach odmian rzepaku z List Odmian Zalecanych tworzonej przez wojewódzkie zespoły Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rejestrowego (PDOiR).

PDOiR to system badań wartości gospodarczej odmian roślin rolniczych, który ma na celu ułatwienie rolnikom trafnego wyboru najwartościowszych odmian do uprawy.

W związku z powyższym zapraszamy na naszą stronę, gdzie znajdują się szczegółowe informacje:

www.pspo.com.pl/index.php?s=rekomendacja-odmian-rzepaku

Agnieszka Słodowa

W numerze

- 🔥 Rekomendacja odmian rzepaku ozimegostr.1
- 🔥 Rozbieżne wyniki GUSstr.2
- 🔥 Rzepakowe żniwastr.2
- 🔥 HOLLstr.2
- 🔥 Większe zainteresowanie słonecznikiemstr.3
- 🔥 Australia największym dostawcą rzepaku?str.3
- 🔥 B7 od sierpniastr.3
- 🔥 Notowaniastr.4

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express
Kierownik projektu: Ewa Myśliwiec
Redakcja: Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne

Rozbieżne wyniki GUS

26 lipca br. GUS opublikował wyniki Powszechnego Spisu Rolnego.

PSR podaje, że w 2010 r. powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku wyniosła 946 tys ha., czyli o prawie 200 tys. ha więcej niż oszacowano w grudniu w „Wynikowym szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych”.

Pojawia się problem z interpretacją tych danych, gdyż zakładając, że zeszłoroczne zbiory wyniosły 2,1 mln t wskazywało by to, że średni plon kształtował się na bardzo niskim poziomie 2,2 t/ha. Oznacza to również, że w porównaniu ze

Spisem Rolnym z 2002 roku, a zatem w ciągu 8 lat, powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku zwiększyła się o 507 tys. ha, tj. o 115,5%.

W związku z danymi Spisu Rolnego GUS zweryfikował także powierzchnię obsianą rzepakiem i rzepikiem ozimym pod zbiory w bieżącym roku z podanej w kwietniu wielkości 718 tys. ha do 832 tys. ha.

We „Wstępnym szacunku...” tegoroczne zbiory rzepaku i rzepiku oceniane są przez GUS na ok. 1,8 - 2,0 mln t.

Ogromne różnice w danych GUS są zadziwiające. Taką sytuację utrudnia

jeszcze fakt, że w Polsce nie ma dokładnych danych odnośnie areалу uprawy rzepaku. Doprowadziło do tego uproszczenie wniosków ARiMR o przyznanie płatności bezpośredniej polegające na niepodawaniu przez rolników wielkości upraw danej rośliny.

Agnieszka Słodowa

Rzepakowe żniwa

Pomimo kapryśnej aury rzepakowe żniwa dobrnęły w zeszłym tygodniu do półmetka. W południowej części kraju zebrano już blisko 80% rzepaku.

W wielu miejscach rzepak jest już dojrzały i gotowy do zbiorów, jednak intensywne opady deszczu uniemożliwiają jego pozyskanie. Województwa zachodniopomorskie i pomorskie powoli zaczynają żniwa.

Według ankiet telefonicznych i ostatnich wyliczeń KZPR uwzględniających wiel-

kość zasiewów rzepak zebrano już z 70% powierzchni upraw.

Zgodnie z przewidywaniami spadki plonów są widoczne. Główną ich przyczyną były:

- 🔴 spóźnione zasiewy,
- 🔴 majowe przymrozki,
- 🔴 występująca w maju i czerwcu susza.

Na najwyższe spadki plonów narzekają rolnicy z województwa kujawsko-pomorskiego. Na niektórych uprawach nie udało się tam zebrać nawet tony rzepaku

z hektara. W pozostałych regionach rolnikom udaje się pozyskać od 1,5 do 3,5 tony z ha.

Wilgotność zebranego rzepaku jest wysoka – ze względu na wysokie opady deszczu rolnikom trudno jest osiągnąć wilgotność poniżej 10 %.

Pojawia się też problem osypywania się nasion w uprawach które nie były zabezpieczone poprzez sklejanie.

Magdalena Bodył, KZPR

HOLL

Ze względu na silny trend dążenia do zmniejszenia spożycia kwasów tłuszczowych nasyconych i trans przemysł spożywczy poszukuje nowych olejów, które poza zapewnieniem odpowiedniej stabilności smażonych produktów spełniałyby obecne wymagania żywieniowe.

Alternatywą do powszechnie stosowanych olejów uwodornionych mógłby być wysoko oleinowy i nisko linolenowy olej rzepakowy (tzw. HOLL).

Kwas linolenowy jest odpowiedzialny za zmniejszenie stabilności oksydacyjnej oleju oraz wpływa na skrócenie czasu trwałości produktu. Dlatego też ograniczenie zawartości tego kwasu przyczynia się do poprawy jakości i stabilności w porównaniu do niezmodyfikowanego oleju. Nie można jednak całkowicie wyeliminować kwasu linolenowego, gdyż mała jego ilość potrzebna jest do zapewnienia typowego smaku i zapachu smażonych produktów.

HOLL stanowi dobry kompromis pomiędzy wymaganiami technologicznymi a dietetycznymi, gdyż charakteryzuje się:

- 🔴 niską zawartością nasyconych kwasów tłuszczowych
- 🔴 brakiem zawartości kwasów trans
- 🔴 wysoką zawartością kwasu oleinowego
- 🔴 wysoką stabilnością podczas smażenia
- 🔴 dobrym smakiem produktów.

Agnieszka Słodowa na podst. B. Mattaus, Dep. for Lipid Research, Germany

Zainteresowanie słonecznikiem

W sezonie 2011/12 przewiduje się drugi rok z rzędu globalny spadek podaży rzepaku, tym razem o 2,3-2,6 mln ton wobec poprzedniego sezonu.

W bieżącym sezonie światowa produkcja rzepaku prawdopodobnie się zmniejszy o 0,7-1 mln ton wbrew perspektywom wzrostu produkcji rzepaku w Kanadzie oraz Australii.

Istotny spadek podaży zaowocuje spadkiem poziomu globalnego przerobu, co wpłynie na spadek produkcji oleju oraz śrutę rzepakową. Spadek podaży będzie najbardziej odczuwalny w UE, gdzie produkcja rzepaku prawdopodobnie spadnie do 18,5-18,8 mln ton wobec 20,6

mln ton sezon wcześniej (oraz 21,7 mln ton przed dwoma laty).

Obecnie rzepakowe żniwa są opóźnione w Niemczech oraz kilku innych europejskich krajach. Wiele zależy od pogody w ciągu najbliższych tygodni. W niektórych rejonach Niemiec plony są małe jakkolwiek w innych czy części Francji wydają się być lepsze niż oczekiwano.

Do 19 lipca br. na Ukrainie zebrano rzepak z 0,58 mln ha wobec 0,63 mln ha rok wcześniej, co zaowocowało dotychczas zbiorami na poziomie 0,92 mln ton wobec około 1 mln ton przed rokiem. Dotychczasowe plony osiągnęły 1,57 t/ha wobec 1,6 t/ha rok wcześniej.

Ceny rzepaku w Europie były wspierane w ostatnich tygodniach, a kontrakt sierpniowy 21 lipca miał wartość 455 Euro/t, a listopadowy 437 Euro/t.

Ograniczona podaż rzepaku w UE i na świecie częściowo zostanie zrekompen-sowana podażą słonecznika, natomiast deficyt oleju rzepakowego również olejem palmowym.

Prawdopodobnie w ciągu najbliższych 3-6 miesięcy rzepak i olej rzepakowy utrzyma przewagę cenową wobec konkurencyjnych surowców oleistych.

PSPO na podst. FAMMU/FAPA za Oil World

Australia największym dostawcą rzepaku?

Eksport Canoli z Australii (tys ton)

	08/09	09/10	10/11	11/12p	Zmiana w %
UE27	686	315	1362	1600	17,5
pozostałe	381	872	120	130	8,3
ogółem	1067	1187	1482	1730	16,7

W poprzednim sezonie 2010/11 Unia Europejska zaimportowała z Australii około 1,26 mln ton rzepaku przy całkowitym imporcie z poza Unii na

poziomie 2,7-2,8 mln ton. Wobec deficytu rzepaku na unijnym rynku jest bardzo prawdopodobne, że eksport Canoli z Australii w okresie od listopada

br. do września'2012 wzrośnie do 1,6 mln ton.

O ile zmaterializują się rekordowe zbiory Canoli w Australii, które w sezonie 2011/12 są obecnie prognozowane na 2,6 mln ton wobec 2,3 mln ton sezon wcześniej, wówczas będzie możliwy eksport na poziomie 1,73 mln ton w tym 1,6 mln ton do UE.

PSPO na podst. FAMMU/FAPA za Oil World

B7 od sierpnia

26 lipca została ogłoszona nowelizacja ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw, która wejdzie w życie 10 sierpnia br.

Wprowadza ona tzw. paliwo B7, czyli olej napędowy zawierający do 7% objętościowo estrów metylowych.

Nowelizacja daje również możliwość zmniejszenia NCW w przypadku, gdy podmiot udokumentuje wykorzystanie w danym roku nie mniej niż 70%

biokomponentów wytworzonych m.in. z surowców rolniczych z obszaru UE lub biomasy pozyskiwanej na podstawie umowy dostawy zawartej między pośrednikiem a wytwórcą.

Stopień zmniejszenia wymaganego poziomu NCW będzie zależeć od współczynnika redukcyjnego, który na lata 2012 i 2013 wynosi 0,85.

Wysokość tych współczynników będzie ustalana następnie w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów co dwa lata,

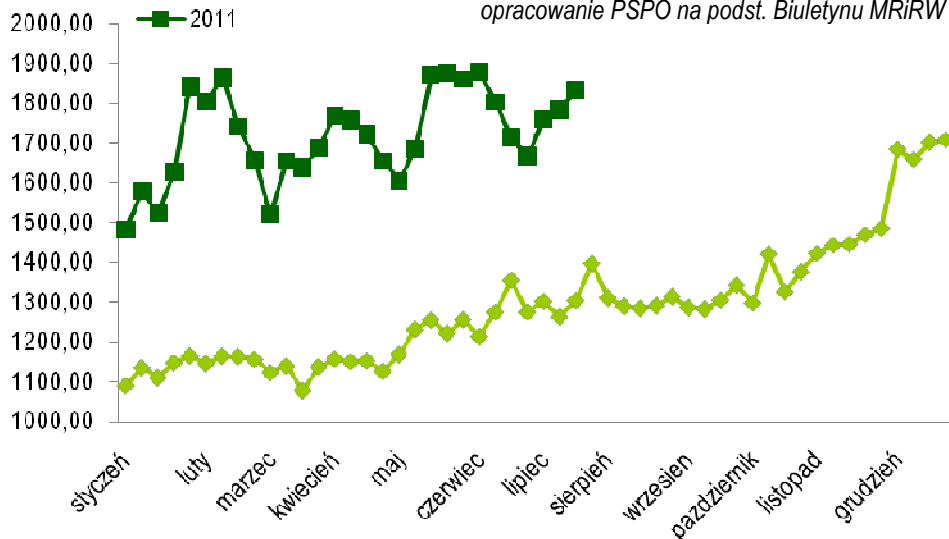
biorąc pod uwagę warunki zaopatrzenia w biokomponenty i relacje cenowe na rynku biokomponentów i paliw ciekłych.

Ponadto, przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu paliw ciekłych na stacjach paliwowych będą zobowiązani do zamieszczenia na stacjach paliwowych czytelnych informacji dotyczących zawartości biokomponentów w paliwach ciekłych.

Agnieszka Słodowa

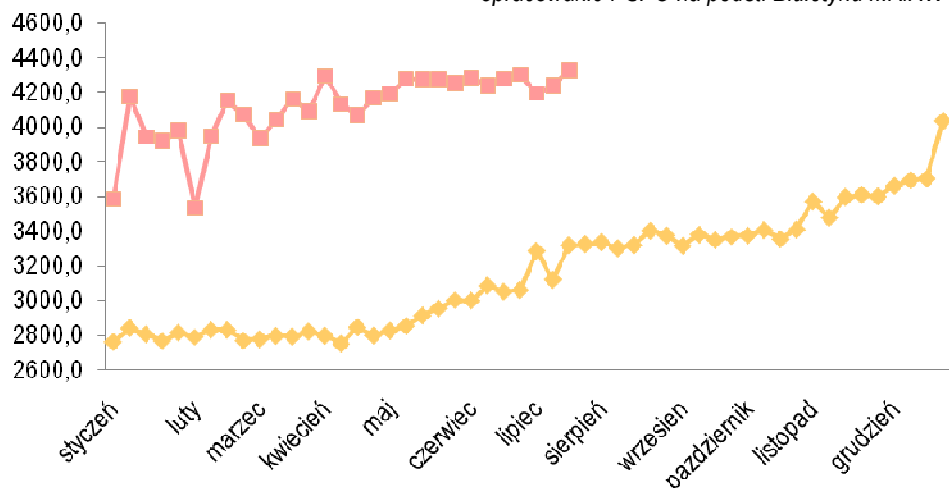
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

opracowanie PSPPO na podst. Biuletynu MRiRW

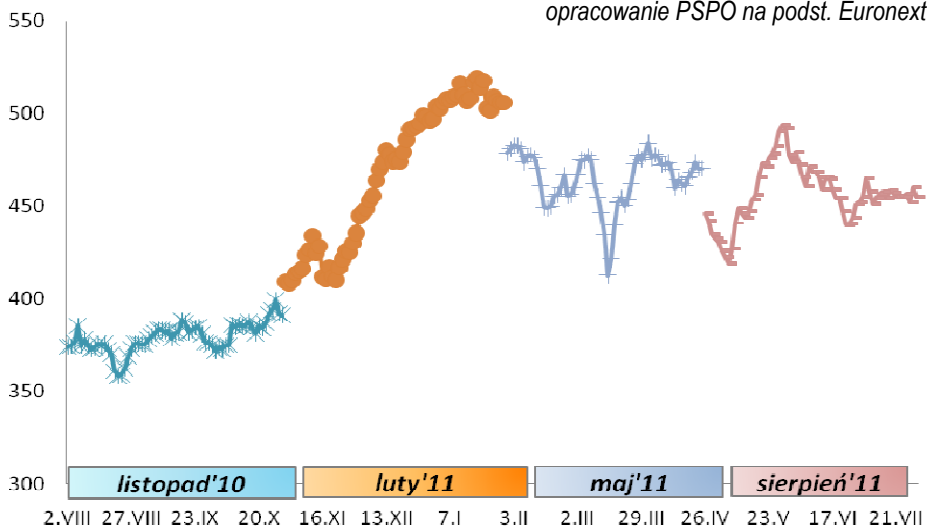
Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

opracowanie PSPPO na podst. Biuletynu MRiRW

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 18 – 24 VII wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1832	+2,8
Olej rafinowany	4327	+2,1
Makuch	830	-1,1

Średnie ceny netto śruty rzepakowej w Polsce [PLN/t] wg PSPPO

Region	18 VII	25 VII
Północ	690	670
Południe	738	703

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 1 VIII wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Listopad'11	430,00	3,9859	1713,94
Luty'11	424,50		1692,02
Maj'12	421,75		1681,05
Sierpień'12	401,75		1601,34

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen, Rafineria Trzebinia, e-petrol.pl

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku sierp. CIF Hamburg 21 VII	[USD/t]	659
Olej rzep. sur. FOB wrześ/paź Rotterdam 28 VII	[EUR/t]	965
BIO 100 PKN Orlen 2 VIII netto	[PLN/m ³]	3494
BIO ON PKN Orlen 2 VIII netto	[PLN/m ³]	3894

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	Biodiesel	ON
2011-07-06	4,26	4,89
2011-07-13	4,38	4,91
2011-07-20	4,49	4,94
2011-07-27	4,49	5,03